

FEDERATIUNEA

Diurnalul politic, literar, comercial și economic.

Va ești Marti-a, Joi-a, Sambet'a și Dominec'a, demanet'a.

Prețulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. g.
Pre șase lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu întregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre annu, — 2 galb. pre 1/2
de annu, — și 1 galb. pre 1/4 de annu.

Pentru Inserțiuni:
10 cr. de linia, și 30 cr. taps'a timbrale
pentru fișce care publicatiune separatu.
In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Locuștii a Redactorului:
și
Cancelari'a Redactiunii:
e in
Strat'a Moraviloru Nr. 13.

Scrisorile, nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corospondenții
regulari ai „Federationii“
Articlii trimisi și nepublicati se
voru arde.

Pest'a, 5/17 iunie 1868.

Sosirea principelui Napoleonu in capitalea Ungariei este evinamentul d'leii. Innaltulu ospe sosi la 8 ore ser'a, debarcarea-i de pre vaporulu „Gibela“ s'a intemplat pre malulu dreptu alu Dunarei, adeca la Bud'a, de unde cu trasur'a contelui Andrassy și insocitu de dsa, trase la ospetari'a „Europa“, unde nu atâtu stim'a séu iubirea, ci mai vertosu curiositatea adunase una multîme de omeni, cari vrea să vedea pre „principelu rosu“, — acestu-a, pentru a implini dorinti'a publicului, ești pre balconulu ospetariei; ivindu-se, fû salutat cu „vivate“ respectuose. Asta-și la a media-di (1 1/2 ora) veni in cas'a reprezentantilor tieriei, unde pre tribun'a rezervata magnatiloru petrecu un'a jumetate de ora. De ar' fi venit mai nainte cu una ora, ar' fi potutu fi marturu unei scene viforose, de cari se intempla adesea in parlamentulu Americii și câte unadata in alu Franciei, și s'ar' fi potutu convinge, că temperamentulu membrilor dietei nostre nu cede intru nimicu celui d'in parlamintele amintite.

Sosirea innaltului ospe ni este de trei ori binevenita și noe Romaniloru.

Principele Napoleonu are mai multe titluri la stim'a și simpatiele noastre.

Originea italica a familiei Bunaparte este titlulu de consangenetate mai strinsa. Ca cetatianu francesu inca face parte d'in gintea latina. Dar' principiulu sustieutu cu vigore de capulu actuale alu familiei sale, principiulu de natiunalitate, carele l'au ajutat a triunfa in Itali'a și la malurile Dunarei inferiori, potîntea sprîngîntre data Romaniei, este titlulu celu adeveratu, carele storce stim'a și recunoscinti'a Romaniloru.

Principe! Sentinel'a cea mai innaintata a coloniloru romani d'in Dacia Traiana Te saluta cu caldura in Aquinculu Panoniei!

Pamentulu, pre carele ai calcatu eri debarcandu, este pamentu clasicu, plinu de monuminte istorice, totu atâti-a marturi ai mariei strabuniloru Tîi și ai nostrii. In valea maiestaticului Istru, pre pamentulu celu și mai clasicu alu Daciei Traiane, vei vedè și mai multe monuminte, vei avè ocaziune a vedè cu ochii proprii starea cea decadiuta a descindintiloru Romei, cari au atâte titluri la simpati'a Vostra.

Aici vei vedè patri'a natiunalitatiloru, tier'a cea poligiba a regelui Stefanu, cu predominarea semintiei magiare. Vei vedè cultura nemtiesca, industria nemtiesca, pre cum majoritatea nemtiesca a locuitoriloru de Bud'a-Pest'a. Ia in mana cart'a etnografica a imperatiei austro-magiare (precum se numesce de mai de una-di), și Te vei convinge de adeverulu cuvintelor nostre. Rar'a-Ti intielegintia ne indreptatesce a crede, că nu va scapà nemica d'in aintea ageriloru Tîi ochi.

Patri'a nostra cea frumoasa are campie manose, in muntii sîi, auru și argintu in abundantia, vite și alte avuție, — totu-si poporele ei cele vengiose nu sunt umilimite, pentru că mam'a comune considera de vitregi pre cea mai mare parte a filorlu sîi. Principiele cele mari, proclamate de generos'a-Ti patria, nu sunt inca recunoscute la noi; lipsindu libertatea, egalitatea (natiunala, că-ci individuala totu ar' mai fi), lipiesce firesce și fratietatea. Staruesce la domniia situatiunii, ca să adopteze aceste principie, ca să devenim totii frati adeverati, și patri'a comune mam'a noastră multu amata, atunci și noi, fiii ei, vomu tinde bratiile nostre spre aperarea, spre inflorirea, spre intarirea ei și „portae inferni non praevalerunt adversus eam!“

S Siedinti'a de eri și de asta-di a casei reprezentantiloru Ungariei se pote numerà intre cele mai

emotiuante a le sesiunii trienale. — Doue incidente, unulu eri și altulu asta-di, electrisara pre membrii camerei, cari in scaldatoarea cea de abure — ce este intru adeveru cas'a tieriei in aceste d'fle estuose — mai ca lesînati asculta, séu mai bine neci nu asculta la cele ce se pertrateza, decum-va obieptulu de sub pertratare nu e de natur'a unei cause celebre, pre cum este caus'a improcesuării diurnalului nostru. Fiindu că diurnalele magiare urmeza mereu cu tactic'a loru de a ucide cu tacerea unele mominte, altele a le denaturà și preste totu a nu dà icon'a cea adeverata a lucrului, de câte ori nu li vine bine la socotela, și fiindu că siedinti'a de eri este de mare insemnitate și invetiatura, vomu face reflexiunile nostre la tote momintele mai importante a le desbaterii de eri, cari sunt de natura a caracterisà constitutiunismulu magiaru și a reversà radiele luminei a supr'a erei dualistice.

Cu bucuria primimu scirea despre votulu de incredere, ce dede camer'a Romaniei ministeriului actuale in contr'a blamului datu de Senatu, și că in urmarea acestui actu patrioticu alu camerei deputatiloru, ministeriulu retragandu-si demisiunea substernuta Domnitoriului, s'au ordonat desfiintierea senatului. Am dorì ca acestu corpu inane, creatu dapa chablonulu statelor pseudo-constitutiunale, să se caseze pentru totu deaun'a.

Valea Morei, iunie 1868.

Aide-toi, et Dieu t'aidera.

Scrutandu cursulu naturei și alu vietiei, am potutu observà, că pre omulu persecutatu de sorte, și de fatalitatile ei, pana candu nu-si pierde tari'a sufletului, va să dîca barbat'a și resolutiunea, tote necasurile și loviturile sortei vitrege nu sunt in stare a-lu dobori; asemenea una natiune, fia cătu de mica, care nu se parascesce pre sine și care nepierindu increderea in poterea sa propria, nu se sinucide, — traesce și va traì alature-a cu muntii și cu stanc'a de pietra.

Pre candu adversarii nostri, insoțiti de căti-va ticalosi (gliuomini di pancia) pusilanimi și morti de frica, că voru perì de fome, decum-va nu voru suflà și d'insii in cornulu inamiciloru, trageau aci clopotulu de morte pentru brav'a nostra natiune: éca colola Ternave, pre ceriulu ce acopere loculu celu mai santu pentru romani, se ivesce unu fenomenu neasteptatu de antagonistii nostri; pre Campulu Libertatii se areta farmeculu, geniulu, și procumpe fermentatiunea sangelui nobilu alu braviloru și binecredentiosiloru stranepoti ai lui Traianu!

Anim'a fia căru romanu bine simțitoriu au saltat de bucuria incunoscintandu-se in detaiu despre serbarea aniversaria a Pronunciamentului Romaniloru d'in Blasiu, care este una noua dovada puternica, că pulsulu natiunei nostre n'a langueditu, elu bate regulatu și va nu va incetà a bate neci odinora.

Strige adversarii nostri in lumea larga: că natiunea romana e amortita séu morta, și noi i vomu rusinà cu actulu re'noirei Pronunciamentului d'in 1848, care actu e sigilat cu sangele a 40,000 de bravi, cadiuti in lupt'a aperării santelor drepturi natiunali; i vomu confruntà cu stindardulu, pre care e scrisu cu litere nesterse: „Dreptate și vietia natiunale.“

Nu e pagina in istoria Romaniloru, care să nu fia udata cu lacrimi fierbinti pentru suferintiele cauate prin nedreptati; nu e pagina; care să nu fia srisa cu negrel'a amaretiunei.

Seculi întregi a rabdatu natiunea degradata și calcata in petiorele dusmaniloru, dara n'a peritu, pentru că a fostu condusa de trei stele conducatorice: de credintia, moralitate și tenacitate.

Pana candu natiunea va remanè indiestrata cu aceste trei virtuti, nici că avemu temere, că dusmanii voru saltà in trușia lor pre mormentulu ei.

Dupa infintiarea dualismului, opiniunea publica, in consecinti'a desbateriloru serioase, aduse pre

tapetu prin acei-a, cari sunt in dreptatiti la initiativa, s'a statornicitu și s'a acceptatu principiulu actiunei. Motivulu principalu erà, că: pasivitatea e una arma puternica in mana poternicului, inse, fiindu renviarea romaniloru cam prospeta, nu se pote folosì de acésta arma, care pre lesne ar' potè produce unu efectu contrariu intereselor nostre natiunale, p. e. una apathia, a le cărei consecintie aru fi cele mai triste pentru progresiunea nostra.

Romanii, fideli principiului statoritu, au aretatu pretotindeni semnuulu vietiei lor, și, cu tote că cerustările erau cele mai triste și terimulu întremintat de dusmani, s'a aretatu unu efectu mai mare séu mai putienu, conformu credintiei și desvoltării energiei conducatoriloru respectivi.

Noi inca am avutu onore a pledà, pre cum in organele nostre, asemenea in cele straine, pre langa actiune, desfasurandu-ne parerile și afirmandu, că romanulu are să se lupte cu onore și energia pre terenulu ocupatu, detoria fia căru-a este a nu cede neci unu pasu fără lupta și fără fortia s. a.

Inse — dapa ce observamu, că actiunea cuprinde in sine multa elasticitate, va să dîca, pana candu actiunea menagiata intre marginile onorei și ale moralității e laudabila, aceea-si esplotata in interesu personalu degeneza și devine peccatosa, — nu e de prisosu a repeti aci cuvintele rostite de multe ori: Noi sub actiune amintiescu și intielegemu exclusivminte unu faptulu, carele corespunde onorei, demnității și simțimintelor natiunei, totu ce ese d'in cadrulu acest'a, e contrariu intereselor nostre, e unu peccatu neiertatu.

Fia-cine, care a ocupatu terimulu actiunei e respundietoriu nu numai consciintiei sale proprie, ci mai virtosu este respundietoriu tribunalului supremu alu opiniunei natiunale.

Faptele fia căru-a suntu privite cu atentiune, și remanu fideli inregistrate.

Actiunea onorabile, e una arma puternica, cu care se potu aperà interesele nostre cele sante, inse menagiata fără consciintia e innalta tradare, care tientesce la desbinarea natiunei.

Natiunea e bogata de a recunosce meritele acelor'a, cari se lupta pentru interesele ei, dar' totodata e și puternica de a pedepsi cu tota asprimea actiunile cele peccatose.

Axiom'a acésta numai acei-a nu o intielegu, cari si-au pierdu credinti'a despre venitoriulu romaniloru, inse i facemu atenti, că decum-va ar si potè incungiurà mustrea natiunei, totu-si nu voru fi scutiti de blastemulu natiunale, care, infieratu in paginile istoriei, va pluti pururea preste capetele lor și a le urmatoriloru lor.

Aceloru-a, cari n'au intielesu direptiunea actiunei, indegetata de atâte ori, să li servesca de modelu Pronunciamentulu d'in Blasiu, in care sunt concentrate aspiratiunile toturoru Romaniloru.

(Se va continuà.)

lagu.

Dieta Ungariei.

Siedintia casei deputatiloru d'in 16 iunie.

Presiedinte: S. Gajzagó; notari: P. Mihali, L. Horváth, E. Csengeri.

D'in partea guvernului au asistatu ministrii afara de Festetics și Mikó.

Dupa autenticarea procesului verbale alu siedintiei trecute și dapa comunicarea petitiuniloru so-site, — P. Nyári propune, ca cas'a să-si esprime compatimirea cătra natiunea serbesca pentru perde-re, ce i s'a facutu prin asasinarea principelui Mihaiu. Presiedintele provoca cas'a, ca in semnu de compatimire, să se scole; ce s'a și intemplat. Guvernulu e incredintiatu a impartesi guvernului provisoriu serbescu acésta declaratiune a compatimirei.

Ministrulu Gorove presinta tratatulu inchiatiu cu Bavaria.

Alesandru Csiky: a fostu adresatu in 28 aprile catra ministrulu internelor una interpelatiune cu privire la disolverea clubului democraticu d'in Pest'a. La respunsulu ministrului, datu in 4 a l. trec., inter-

